Een draaiboek voor kwaliteitsvolle implementatie van spirometrie in de huisartsenpraktijk

Haio: ROSIERS Lise , KUL
Promotor: DEGRYSE Jean-Marie , KUL
Praktijkopleider: DECAMPS Sofie , VAN AERDE Geert , VAN TONGELEN Sofie , VANDENBROUCKE Michel

Context: Spirometrie is een onmisbaar onderzoek in de diagnostiek en opvolging van diverse luchtwegaandoeningen zoals astma en COPD. Met de huidige beschikbare office-spirometers is het mogelijk om spirometrie kwaliteitsvol uit te voeren in de huisartsenpraktijk. Toch zijn veel huisartsen terughoudend om het onderzoek aan te bieden of wordt er onvoldoende kwaliteitsvolle spirometrie uitgevoerd. Een gebrek aan tijd, kennis of duidelijke praktijkorganisatie zijn hier oorzaken van. Onderzoek toont aan dat het succesvol implementeren van richtlijnen in de praktijk vaak moeilijk verloopt. Het vraagt meer dan theoretische kennis om een richtlijn te kunnen toepassen. Praktische tools voor de huisarts kunnen hierbij helpen.

Onderzoeksvraag: Hoe kan spirometrie op een kwaliteitsvolle manier geïmplementeerd worden in een huisartsenpraktijk? Hoe kan ervoor gezorgd worden dat deze implementatie een blijvende impact heeft en kwaliteitsvol blijft? Is het mogelijk een praktische tool te ontwikkelen voor de huisarts die spirometrie wil opstarten, zodat dit vergemakkelijkt kan worden?

Methode: Er werd een literatuurstudie verricht met de volgende vragen: Wat draagt bij tot kwaliteit van spirometrie in de eerste lijn? Welke methoden bestaan er om een implementatieproject in de huisartspraktijk te begeleiden? Aan de hand van dit literatuuronderzoek werd een praktijkverbeterend project opgezet in de huisartsenpraktijk Huisartsen De Ring te Heist-op-den-Berg. Op basis van de literatuurstudie en de opgedane praktijkervaring werd een praktisch draaiboek uitgewerkt voor de huisarts of praktijk die spirometrie wil implementeren.

Resultaten: Spirometrie wordt vaak niet of onvoldoende kwaliteitsvol geïmplementeerd in de eerste lijn. Een gebrek aan kennis en goede praktijkorganisatie zijn hier oorzaken van. Deze masterproef wil hier een antwoord op bieden. Het werk bevat een praktische leidraad voor huisartsen of praktijken die spirometrie willen implementeren: ‘Een draaiboek voor kwaliteitsvolle implementatie van spirometrie in de huisartsenpraktijk’. Het draaiboek gebruikt als basis het Knowledge-To-Action raamwerk. Deze tool werd ontworpen om implementatieprocessen te begeleiden. Elk hoofdstuk in het werk belicht een apart onderdeel van het raamwerk en past het toe op het specifieke implementatieproject van spirometrie. Doorheen de tekst worden concrete en praktische tips gegeven om het implementatieproces vorm te geven. Daarnaast wordt er, aan de hand van praktijkvoorbeelden van Huisartsen De Ring, een zicht gegeven op het verloop van een implementatieproces in de praktijk. Het laatste hoofdstuk van het werk werpt een blik op de toekomst: hoe zou spirometrie in de toekomst nog meer kwaliteitsvol kunnen gemaakt worden? Zijn er mogelijkheden om samenwerkingsverbanden tussen de eerste en tweede lijn te verbeteren? Is er zoals in Nederland de mogelijkheid om een systeem van kaderhuisartsen uit te werken, bijvoorbeeld via de eerstelijnszones?

Conclusie: Deze masterpaper bevat een draaiboek voor de huisarts of praktijk die spirometrie op een kwaliteitsvolle manier wenst te implementeren in de dagelijkse praktijkwerking.